

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในภาวะสังคมโลกปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ทำให้คนเราต้องเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตของตนเอง เพื่อให้เข้ากับ สถานะความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น เพื่อความอยู่รอดในสังคม จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้บุคคล ต้องปรับตัวให้ทันกระแสสังคม โดยเฉพาะช่วงอายุระหว่าง 15-25 ปี ซึ่งคาบเกี่ยวระหว่างวัยรุ่น ตอนปลายกับผู้ใหญ่ตอนต้น เป็นช่วงวัยสำคัญของชีวิตที่คนเราจะประสบความสำเร็จหรือ วิกฤตการณ์ในการปรับตัวได้มากที่สุด (นิภา นิธยาชน, 2530) ช่วงวัยดังกล่าว เป็นวัยที่กำลังศึกษา เล่าเรียน โดยเฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียนในสถาบันระดับอุดมศึกษา ที่เปรียบเสมือนทรัพยากร อันมีค่าที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ เจริญก้าวหน้า

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแห่งแรกใน ส่วนภูมิภาค ตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2507 เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาทางวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง แก่คนในท้องถิ่นและประเทศชาติ จึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา เพื่อ สร้างนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคม คือ เป็นทั้ง “คนเก่ง” และ “คนดี” ดังปณิธานของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540) ตอนหนึ่งที่ว่า “บัณฑิตแห่งมหาวิทยาลัย พึงฝึกฝนในการฝึกฝน ตนเอง เป็นผู้รู้จริง คิดเป็น ปฏิบัติได้ สามารถครองตน ครองคน และครองงาน ด้วยมโนธรรมและ จิตสำนึกต่อสังคม” ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงได้หาแนวทางในการพัฒนานักศึกษานอกเหนือจาก ด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว โดยได้จัดสร้างหอพักนักศึกษา พร้อมกับการจัดตั้งมหาวิทยาลัย เพื่อให้ บริการด้านที่พักอาศัยและให้ เป็นศูนย์กลาง อาศัยและเอื้ออาทรต่อกัน “Learning, Living and Caring Center” ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา โดยให้วิถีชีวิตในหอพักนักศึกษาเป็น กลไกหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ที่ให้การพัฒนารอบด้านแก่นักศึกษา หอพักนักศึกษาของ มหาวิทยาลัย จึงเป็นสถานที่พักอาศัยของนักศึกษาที่มาศึกษาหาความรู้จากทั่วทุกภาคของประเทศ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความเข้มแข็งในการมองโลก การปรับตัว และความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งในการมองโลกกับการปรับตัวของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พร้อมทั้งศึกษาถึงความแตกต่างของตัวแปรทั้ง 2 ในกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนช่วยเหลือนักศึกษาที่ประสบปัญหาในเรื่องดังกล่าว โดยการให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับการปรับตัว และความเข้มแข็งในการมองโลก อีกทั้งสามารถเสริมสร้างคุณลักษณะดังกล่าวให้กับนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษาของ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเข้มแข็งในการมองโลกและการปรับตัวของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งในการมองโลกและการปรับตัวของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาความเข้มแข็งในการมองโลกและการปรับตัวของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยพิจารณาตามลักษณะทางชีวสังคมของนักศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. ความเข้มแข็งในการมองโลกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. นักศึกษาที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกันมีความเข้มแข็งในการมองโลกและการปรับตัวต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความเข้มแข็งในการมองโลกกับการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 และพักอาศัยในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเข้มแข็งในการมองโลก หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่เชื่อมั่นว่า เหตุการณ์หรือสิ่งเร้าจากสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกมีระบบระเบียบ สามารถอธิบายเหตุและผล และสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ มองเห็นว่าตนเองมีแหล่งประโยชน์ที่จะสามารถจัดการกับ

การปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้ความพยายามปรับพฤติกรรมตนเองให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม เมื่อต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมใหม่ โดยอาศัยประสบการณ์ในอดีตมาปรับใช้กับสถานการณ์ปัจจุบันตามความเป็นจริง มีความยืดหยุ่น และแสดงออกอย่างเหมาะสม เพื่อให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีความสุข ซึ่งวัดได้จากแบบวัดการปรับตัว ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น

นักศึกษาที่พักในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หมายถึง นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเข้าพักในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกองกิจการนักศึกษา ประกอบด้วยหอพักชาย จำนวน 7 อาคาร และหอพักหญิง จำนวน 8 อาคาร

ลักษณะทางชีวสังคม หมายถึง เพศ และชั้นปีที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงลักษณะความเข้มแข็งในการมองโลกและการปรับตัวของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งในการมองโลกและการปรับตัวของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ได้แนวทางในการพัฒนานักศึกษาในด้านการสร้างความเข้มแข็งในการมองโลกและการปรับตัวของนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. ได้แนวทางวางแผนในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ประสบปัญหาด้านความเข้มแข็งในการมองโลก และการปรับตัว